

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЮРИДИК УНИВЕРСИТЕТИ
ҲУЗУРИДАГИ ИЛМИЙ ДАРАЖАЛАР БЕРУВЧИ
DSc.07/30.12.2019.Үн.22.01 РАҚАМЛИ ИЛМИЙ КЕНГАШ
ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЮРИДИК УНИВЕРСИТЕТИ

КАРИМОВ АБРОРБЕК АЗИМОВИЧ

**ФУҚАРОЛАР СОҒЛИҒИНИ САҚЛАШНИНГ ФУҚАРОЛИК-
ХУҚУҚИЙ НОРМАЛАР ВОСИТАСИДА ТАЪМИНЛАШ
МАСАЛАЛАРИ**

12.00.03 – Фуқаролик ҳуқуқи. Тадбиркорлик ҳуқуқи. Оила ҳуқуқи.
Халқаро хусусий ҳуқуқ

юридик фанлар бўйича фалсафа доктори (Doctor of Philosophy) диссертацияси
АВТОРЕФЕРАТИ

Тошкент – 2020

Докторлик (PhD) диссертацияси автореферати мундарижаси
Оглавление автореферата докторской (PhD) диссертации
Content of the abstract of doctoral (PhD) dissertation

Каримов Аброрбек Азимович Фуқаролар соғлиғини сақлашнинг фуқаролик-хуқуқий нормалар воситасида таъминлаш масалалари	3
Каримов Аброрбек Азимович Вопросы обеспечения охраны здоровья граждан посредством гражданско-правовых норм	21
Karimov Abrorbek Azimovich Issues of providing health care to citizens through civil law	39
Эълон қилинган ишлар рўйхати Список опубликованных работ List of published works	43

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЮРИДИК УНИВЕРСИТЕТИ
ҲУЗУРИДАГИ ИЛМИЙ ДАРАЖАЛАР БЕРУВЧИ
DSc.07/30.12.2019.Yu.22.01 РАҚАМЛИ ИЛМИЙ КЕНГАШ
ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЮРИДИК УНИВЕРСИТЕТИ

КАРИМОВ АБРОРБЕК АЗИМОВИЧ

**ФУҚАРОЛАР СОҒЛИГИНИ САҚЛАШНИНГ ФУҚАРОЛИК-
ХУҚУҚИЙ НОРМАЛАР ВОСИТАСИДА ТАЪМИНЛАШ
МАСАЛАЛАРИ**

12.00.03 – Фуқаролик ҳуқуқи. Тадбиркорлик ҳуқуқи. Оила ҳуқуқи.
Халқаро хусусий ҳуқуқ

юримдик фанлар бўйича фалсафа доктори (Doctor of Philosophy) диссертацияси
АВТОРЕФЕРАТИ

Тошкент – 2020

Фалсафа доктори (PhD) диссертацияси мавзуси Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Олий аттестация комиссиясида B2020.I.PhD/Yu27 рақам билан рўйхатга олинган.

Докторлик диссертацияси Тошкент давлат юридик университетида бажарилган.

Диссертация автореферати уч тилда (ўзбек, рус, инглиз (резюме)) Илмий кенгашнинг веб-саҳифасида (www.tsul.uz) ва «ZiyoNet» Ахборот-таълим порталида (www.ziyounet.uz) жойлаштирилган.

Илмий раҳбар:	Боротов Миродилжон Хомуджонович юридик фанлар доктори, профессор
Расмий оппонентлар:	Караходжаева Дилором Мамировна юридик фанлар доктори, профессор Насриев Илҳом Исмоилович юридик фанлар доктори, профессор
Ўтакчи ташкилот:	Ўзбекистон Республикаси Давлат Божхона қўмитаси Божхона институти

Диссертация ҳимояси Тошкент давлат юридик университети ҳузуридаги DSc.07/30.12.2019.Yu.22.01 рақамли Илмий кенгашнинг 2020 йил 14 октябрь соат 14:00 даги мажлисида бўлиб ўтади (Манзил: 100047, Тошкент шаҳар, Сайилгоҳ кўчаси, 35-уй. Тел.: (99871) 233-66-36 факс: (99871) 233-37-48, e-mail: info@tsul.uz).

Диссертация билан Тошкент давлат юридик университети Ахборот-ресурс марказида танишиш мумкин (933-рақам билан рўйхатга олинган) (Манзил: 100047, Тошкент шаҳар, Амир Темур кўчаси, 13-уй. Тел.: (99871) 233-66-36).

Диссертация автореферати 2020 йил 30 сентябрь кuni тарқатилди.

(2020 йил 30 сентябрдаги 28-рақамли реестр баённомаси).

Рустамбеков
И.Р. Рустамбеков
Илмий даражалар берувчи илмий кенгаш раиси, юридик фанлар доктори, профессор в.б.

Хабидуллаев
Д.Ю. Хабибуллаев
Илмий даражалар берувчи илмий кенгаш котиби, юридик фанлар номзоди, профессор

Гулямов
С.С. Гулямов
Илмий даражалар берувчи Илмий кенгаш қошидаги илмий семинар раиси, юридик фанлар доктори, профессор

КИРИШ (фалсафа доктори (PhD) диссертацияси аннотацияси)

Диссертация мавзусининг долзарблиги ва зарурати. Бутун дунёда фуқароларнинг ҳуқуқлари ва қонуний манфаатларини ҳимоя қилишнинг ишончли ва самарали тизимини яратиш жараёни кетмоқда. Бугунги кундаги глобал пандемия шароити ҳам чекловлар ва қатъий талабларнинг белгиланиши билан соғлиқни сақлаш тизимини янада ислоҳ этиш лозимлигини яна бир бор исботлади. Бу шароитда эса, ҳуқуқшунослик олдида янги чақириқлар юзага келмоқда. Зеро, бу вазият фуқаролар соғлиғини сақлашни барча соҳалар ва йўналишларда бирдек ҳуқуқий муҳофаза қилиш ва таъсир чораларини белгилашни тақозо этади.

Жаҳонда фуқаролар соғлиғини сақлашнинг шартномавий-ҳуқуқий асосларини кучайтириш, бунда тиббий суғурта хизматларидан кенг фойдаланиш, пандемия шароитида глобал нуқтаи назардан соғлиқни сақлаш тизимини ислоҳ қилишнинг ҳуқуқий асосларини яратишга катта эътибор берилмоқда. Фуқаролар соғлиғини сақлашда давлат томонидан кўрилаётган чоралар (аҳолини оммавий эмлаш, санитария ва гигиена талабларига риоя этиш) билан бирга, даволаш ва профилактика хизматларини ҳуқуқий тартибга солиш механизмларини кучайтириш ҳам долзарб аҳамият касб этади. Бугунги кунда тиббий хизматни малакали ва сифатли амалга ошириш; давлат, бемор, тиббиёт ходими, тиббиёт муассасаларини тиббиёт ҳуқуқининг субъекти сифатида фуқаролик-ҳуқуқий муносабатлардаги ҳуқуқ ва мажбуриятларини белгилаш; шартнома асосида режалаштирилган тиббий муолажаларнинг кечиктирилиши ёки бекор қилинишини олдини олиш каби ҳуқуқий ечимини топиши зарур бўлган муаммолар юзага келмоқда. Трансплантация (инсон тана аъзоларини жарроҳлик йўли билан кўчириб ўтказиш) жараёни, телемедицина, “онлайн” мурожаатлар, шифокорлик айби, беморга етказилган зарарни қоплаш ёхуд бузилган ҳуқуқ (бу ўринда соғлиқ)ни тиклашга қаратилган чораларни таъминлаш билан боғлиқ ҳуқуқдаги бўшлиқлар, ҳуқуқ нормаларидаги тарқоқлик, шунингдек олинган статистик маълумотларга кўра, соҳага оид низоларнинг кундан-кунга кўпайиб бораётгани, айни шу масалаларнинг цивил илми ракурсидан тадқиқот объекти сифатида ўрганилмагани мазкур мавзунинг долзарблигини кўрсатади.

Мамлакатимизда ҳам пандемия муносабати билан жорий этилган карантин тадбирлари фуқаролар соғлиғини сақлашни ҳуқуқий тартибга солиш механизминини янада такомиллаштириш заруриятини юзага келтирмоқда. Шу жиҳатдан Ўзбекистон Республикаси Президенти кун мавзуси хусусида қуйидагиларни таъкидлаб ўтди: очиқ айтиш керак, ҳозирги кунда бутун дунё коронавирус деб ном олган мана шу тилсиз ёв, кўзга кўринмас душманга қарши уруш ҳолатида турибди. Урушга кирган ҳар қайси давлат, ҳар қайси халқ ўз юртини, ўз аҳолисини ҳимоя қилиш учун барча чораларни кўради. Энг аввало, хавф-хатарнинг йўлини беркитади, темир интизом ўрнатади. Қатъий сафарбарлик шароитида яшаш ва ишлашга ўтади.